

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол від 20.01.2011 № 4

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Підберезівського ліцею Горохівської міської ради
Луцького району Волинської області

I. Загальні положення

Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Підберезівського ліцею Горохівської міської ради (далі – Положення) встановлює та закріплює загальні норми академічної доброчесності, якими мають керуватися педагогічні працівники закладу освіти та здобувачі освіти під час освітнього процесу.

1. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та локальних документів закладу освіти.

2. Положення про академічну доброчесність є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі.

3. Метою Положення є формування в закладі освіти системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально – психологічного клімату в колективі, запобігання порушенню академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, підвищення авторитету закладу освіти.

4. У Положенні поняття і терміни вживаються в такому значенні:

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання та провадження науково - педагогічної (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) науково - педагогічних (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Академічна свобода - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Діловий етикет – порядок взаємодії і поведінки учасників освітнього процесу та працівників закладу освіти в процесі спільної діяльності, включаючи ділове листування, прийом на роботу, звернення тощо.

Здобувачі освіти - учні, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти.

Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітня програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Педагогічна діяльність - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських компетентностей.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих робіт як нових.

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Учасники освітнього процесу - педагогічні працівники, здобувачі освіти.

Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу.

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

5. Завдання Положення:

- запобігання порушення академічної доброчесності;
- підтримка та виховання атмосфери довіри, взаємної поваги і порядності;
- дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу освіти (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо).

6. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

7. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

II. Принципи академічної доброчесності

1. Академічна доброчесність в освітньому закладі впроваджується через систему принципів:

1.1. Верховенство права. У шкільному середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

1.2. Законність. У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

1.3. Соціальна справедливість. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо неетичної поведінки.

1.4. Науковість. Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати учнів з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

1.5. Дотримання авторського права. Педагогічні працівники повинні посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

1.6. Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти. Передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти.

1.7. Демократизм.

1.8. Соціальна справедливість, рівноправність.

1.9. Пріоритет прав і свобод людини і громадянина.

1.10. Гарантування прав і свобод.

1.11. Професіоналізм та компетентність. Передбачає наявність у здобувачів загальної середньої освіти та педагогічних працівників закладу управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

1.12. Партнерство і взаємодопомога. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.13. Повага та взаємна довіра.

1.14. Відкритість і прозорість. Усі процеси, документи в закладі, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими та відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

1.15. Толерантність.

1.16. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. Здобувачі загальної середньої освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм Положення.

2. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

3. Заклад освіти є вільним від політичних та релігійних впливів, що виявляються в будь-якій формі.

4. Офіційне висвітлення діяльності закладу освіти та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, ображає людину або може завдати іншої шкоди закладу освіти, особа, яка до цього причетна, має спростувати неправдиву інформацію.

6. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас як особистим обов'язком кожного так і спільною справою учасників освітнього процесу закладу освіти.

III. Забезпечення академічної доброчесності у педагогічній діяльності

1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції та законів України;

- дотримання законодавства із запобігання корупції, хабарництва, уникнення конфлікту інтересів;

- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання за відповідними критеріями;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків; підвищення кваліфікаційного рівня відповідно до вимог законодавства;
- надання достовірної інформації, нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2. Порухенням академічної доброчесності педагогічними працівниками вважається:

- академічний плагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- некоректна критика або навмисне заниження статусу роботи колег через конкуренцію, особисту антипатію, з політичних або інших мотивів;
- підробка підписів в офіційних документах;
- посилення на джерела, які не використовувалися в роботі;
- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності;
- навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- свідоме надання неточної інформації;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів науково - педагогічної діяльності;
- спонукання до порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;
- отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань;
- внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в їх написанні;
- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації та інші види академічної нечесності.

IV. Норми академічної доброчесності здобувачів освіти

1. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання положень Конституції України, норм законодавства України;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
  - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей тощо;
  - дотримання норм законодавства про авторське право;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (науково-пошукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
  - повага честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
  - присутність на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
  - використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
  - ненадання, неотримання, заборона пропозиції про неправомірну вигоду за отримання будь-яких переваг у навчальній або науково-дослідницькій діяльності;
  - негайне повідомлення адміністрації закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
  - відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2. Порушенням академічної доброчесності здобувачами освіти вважається:

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (книги, навчальні посібники, нотатки, шпаргалки, електронні пристрої, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- списування при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного контролю або надання іншим можливості списувати інформацію;

- попереднє несанкціоноване використання текстів підсумкового або поточного контролю або надання інформації іншим здобувачам освіти;
- навмисна відсутність у закладі освіти в день підсумкового оцінювання;
- використання інформації без належного цитування;
- спроба видати чужу роботу за власну;
- фальсифікація наукових або інших даних;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної діяльності;
- використання родинних зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю.
- пропонування неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

V. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

2. За порушення норм Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

3. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники освітнього закладу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

При необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання, розподілі грошової винагороди, преміюванні.

Спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання джерел без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії.

Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності згідно з чинним законодавством.

4. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;

- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

- можуть бути позбавлені педагогічного звання.

5. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

- вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

- конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

6. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- попередження;

- зауваження;

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);

- повторне проходження тематичного оцінювання, підсумкового оцінювання, державної підсумкової атестації;

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;

- повідомлення батькам (опікунам) про факт порушення академічної доброчесності (усно, письмово, у телефонному режимі);

- доведення інформації про академічну недоброчесність здобувачів освіти до адміністрації, педагогічної ради, ради профілактики закладу освіти;

- розгляд питання про академічну недоброчесність здобувачів освіти на засіданні ради профілактики закладу освіти.

7. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

8. Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти.

9. Рішення про позбавлення учня академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

10. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими

порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

11. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному законодавством.

VI. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

1. При прийомі на роботу педагогічні та інші працівники знайомляться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

2. Положення доводиться до батьківської громадськості на конференції, до здобувачів освіти – на годинах спілкування, а також оприлюднюється на сайті закладу.

3. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються норм академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями та їх батьками щодо неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування тощо).

4. Учителі, голови методичних комісій посилюють контроль за правильністю оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

5. Класні керівники, педагогічні працівники щорічно у вересні проводять зі здобувачами освіти навчання, консультації, семінари з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань; розповсюджують методичні матеріали.

6. Адміністрація закладу освіти, педагогічна рада, батьківський комітет закладу освіти здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти.

7. Керівник та інші педагогічні працівники закладу освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

8. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається даним Положенням з урахуванням спеціальних законів та відноситься до компетенції Комісії з питань академічної доброчесності.

VII. Комісія з питань академічної доброчесності

1. З метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу правових норм Положення в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», іншими чинними

нормативно-правовими актами в галузі освіти, Статутом закладу, Положенням про академічну доброчесність закладу освіти.

3. Повноваження Комісії:

3.1. Одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм Положення та готувати відповідні висновки.

3.2. Залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

3.3. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти.

3.4. Ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності.

3.5. Готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність закладу.

3.6. Надавати рекомендації та консультації щодо способів та шляхів більш ефективного дотримання норм Положення.

3.7. Інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів закладу загальної середньої освіти.

3.8. Надавати пропозиції адміністрації, педагогічній раді закладу освіти щодо притягнення до академічної відповідальності.

4. До складу Комісії за посадами входять: заступник директора, уповноважений з питань захисту прав дитини, керівники методичних комісій, представники батьківського комітету, керівник самоврядування здобувачів освіти та педагогічного колективу.

5. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Питання щодо відкритої чи закритої форми проведення засідання вирішує Комісія.

7. Склад Комісії є мобільним і утворюється наказом директора закладу освіти. За потреби до участі у роботі Комісії можуть залучатись професійні юристи.

8. Учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення Положення, повинен повідомити про це Комісію. Безпідставні скарги, анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

9. Комісія розглядає питання порушення правових норм Положення за потребою або за заявою учасників освітнього процесу.

10. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності має право:

- ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надати усні та письмові пояснення або письмово відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце розгляду, бути присутнім під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності (засідання Комісії, педрада);

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

11. Право звернення до Комісії про академічну доброчесність мають здобувачі освіти, педагогічні працівники, батьки.

12. При прийнятті рішення про початок процедури розслідування Комісія розробляє програму проведення розслідування, розслідує факт порушення академічної доброчесності.

13. Комісія розглядає звернення в 5-денний строк і приймає рішення: розпочати процедуру розслідування про академічну доброчесність або відмовити. Рішення про відмову розпочати процедуру розслідування про академічну доброчесність Комісія письмово обґрунтовує та передає заявнику у 5-денний строк. Розслідування Комісії не може тривати довше 10 днів.

14. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

15. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються педагогічній раді для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

16. Довідку про розслідування Комісія адресує педагогічній раді, яка після розгляду приймає колегіальне рішення, що затверджується наказом директора навчального закладу і передається заявнику не пізніше 20-го дня з часу звернення.

17. За дії (бездіяльність), що цим Положенням визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

VIII. Заключні положення

1. Учасники освітнього процесу закладу освіти зобов'язані знати норми Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм Положення не є виправданням порушення норм академічної доброчесності. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через його розміщення на власному офіційному сайті.

2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються з Положенням в обов'язковому порядку.

3. Положення про академічну доброчесність закладу освіти затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора.